

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

ЛОКАЛНИ РАЗВОЈ ОТПОРАН НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Новембар, 2017

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Ми верујемо у креативност и иновативност. Ми верујемо у снагу и вољу јединица локалних самоуправа да мењају своју будућност. Придружите нам се да заједно дођемо до решења која ће наше заједнице учинити отпорним на климатске промене!

Садржај

О изазову	3
Апликациони формулар.....	11
Критеријуми за евалуацију	14
Контакт информације	15

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Шта је Изазов отворених података?

Отворени подаци су подаци којима свако може да приступи. Појам „отворени подаци“ односи се на дигиталне податке који су доступни на Интернету и које свако може да користи или поново објави у било коју сврху, бесплатно или уз минималне трошкове. Отворени подаци треба да буду објављени у формату који омогућава њихову једноставну машинску, односно рачунарску обраду и анализу. Иницијативе отворених података се често односе на конвертовање већ јавно доступних података у машински читљиве формате које различити актери могу поновно да употребе. Отварање података јавних институција подстиче веће учешће грађана, привлачи инвестиције и представља основ за јачање отпорности локалних заједница на климатске промене. Отворени подаци су препознати као један од кључних фактора за остваривање пост-2015 циљева одрживог развоја УН. Такође, они представљају основу за постизање локалног развоја отпорног на климатске промене.

Пројекат Локални развој отпоран на климатске промене подржаће изналажење иновативних решења за борбу против климатских промена, посебно на нивоу локалних самоуправа у Републици Србији. Један од кључних фактора за мониторинг утицаја климатских промена на локалном нивоу је доступност и квалитет података и информација у вези са различитим секторима као што су: производња и потрошња енергије, саобраћај, управљање отпадом, пољоприведа итд. Овакви подаци су од суштинског значаја за ефикасно планирање и доношење одлука и пружање квалитетних услуга за грађане, као и постизање циљева развоја локалних заједница. У циљу најбоље употребе података потребно је да исти буду представљени на начин да свако може да их разуме и користи. Убрзани развој информационих и комуникационих технологија (ИКТ), пораст потребе за информацијама и новим технолошким могућностима на глобалном нивоу подстичу локалне самоуправе да отворе информације. Овакав приступ „отворених података“ доприноси транспарентности доношења одлука и подстиче ефикасније јавне услуге, на друштвено и/или еколошки прихватљив начин, као и иновације које могу да користе доступне податке.

Ако желиш да помогнеш свом граду/општини да **уведе или побољша** своју **базу података**, као и **управљање и праћење података** од значаја за борбу против климатских промена, и учиниш их **отвореним и јавно доступним** пријави се на ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Министарство заштите животне средине и Програм Уједињених нација за развој, у потрази за паметним градовима/општинама и могућностима за отварање података објављују:

ИЗАЗОВ (ЈАВНИ позив) за предлагање иновативних и паметних идеја/решења за унапређење управљања подацима од значаја за борбу против климатских промена на нивоу локалних самоуправа, уз истовремено једноставан, брз и лак за употребу, јавни приступ тим подацима.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Зашто смо покренули овај изазов?

- Климатске промене већ мењају животну средину, привреду и утичу на наш начин живота;
- Дошло је до значајног пораста екстремних временских појава, материјалне штете и губитака приноса, штете на стамбеним објектима и имовини, као и људских губитака услед ових појава;
- Брз развој информационих и комуникационих технологија (ИКТ), растућа потражња за информацијама и нове технолошке могућности на глобалном нивоу подстичу отворену размену информација од стране јавних власти;
- Ради унапређења система праћења утицаја климатских промена на локалне заједнице;
- Ради унапређења доступности и квалитета података о емисијама гасова са ефектом стаклене баште (ГХГ) различитих сектора и оптималног коришћења ових информација;
- Ради омогућавања транспарентног и ефикасног процеса планирања и доношења одлука на локалном нивоу, пружања комуналних услуга на исплативији, друштвено и еколошки прихватљив начин, како би се обезбедио локални развој отпоран климатске промене.

Зашто треба да учествујете у „Изазову отворених података“?

- Подржите развој и успостављање свеобухватних система за управљање подацима/информацијама;
- Привуците нове инвестиције јер инвеститорима су неопходни подаци и најновије информације како би могли боље да разумеју доступне прилике за улагања и профит
- Научите како: увести нове информационе технологије у системе управљања локалном самоуправом; успоставити дигиталне инвентаре и алате за прикупљање података и праћење активности; обезбедити laku доступност података широј јавности; користити и управљати отвореним подацима који могу донети економске и друштвене користи локалној самоуправи;
- Сазнајте више о системима за управљање подацима и информацијама, институционалним оквирима и процедурама за прикупљање података, у секторима као што су енергетика, саобраћај, грађевинарство, урбанизам, управљање водама и отпадом;
- Укључите грађане у процес доношења одлука, планирања и развоја;
- Стекните видљивост локалне заједнице на регионалном и националном нивоу и да будете препознати као водећа локална заједница у Србији која је створила услове за локални развој отпоран на климатске промене;
- Стекните репутацију транспарентне и прогресивне локалне управе, која пружа пример који други треба да следе!

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Шта су иновације у управљању подацима?

- Развој и примена софтверских решења и ИКТ у области управљања подацима (уз укључивање заједнице и крајњих корисника);
- Укључивање грађана у процес доношења одлука, планирања и управљања подацима (нпр. олакшавањем приступа подацима о управљању енергијом у локалној заједници);
- Пружање доприноса решавању социјалних питања (родна равноправност, маргинализоване групе, незапосленост, итд.);
- Стварање подстицајног окружења за зелене и климатски паметне инвестиције.

Процес

Заинтересоване стране треба да поднесу Апликациони формулар који садржи поједностављени предлог пројекта са описом иновативне идеје укључујући информације о циљевима, очекиваним резултатима и планираним активностима и буџету.

Евалуација пројектних идеја

Сви апликациони формулари достављени у фази Идејизације ће проћи техничку контролу и евалуацију од стране независне комисије о усклађености са циљевима „Изазова отворених података“.

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Ко може да се пријави?

На овај Изазов/Јавни позив могу се пријавити:

- Градови и општине на територији Републике Србије са више од 20,000 становника (према Попису из 2011. године);
- Организације цивилног друштва, групе грађана, привредна друштва, и научно-истраживачке организације регистроване на територији Републике Србије такође се могу пријавити, али искључиво у оквиру конзорцијума са градовима и општинама на територији Републике Србије. Градови/општине ће бити водећи партнери, одговорни за подношење пријава и коришћење награда.

Тражимо решења која су оријентисана на крајње кориснике, која пружају могућност шире примене, која су јавна, транспарентна и иновативна. Предложена решења треба да узму у обзир информациони систем за енергетски менаџмент, односно софтверску апликацију ИСЕМ, (тамо где је у примени), као једну од својих главних компоненти и извора података у сектору енергетике, али могу да предложе измене или допуне система, како у погледу података за сектор енергетике тако и у погледу проширења овог система на друге секторе повезане са секторима релевантним за климатске промене (саобраћај, управљање отпадом, пољопривреда, индустрија, итд).

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Временски оквир реализације Изазова

22.11.2017. – 28.02.2018.	ФАЗА ИДЕЈИЗАЦИЈЕ
март 2018.	ЕВАЛУАЦИЈА И НАГРАЂИВАЊЕ НАЈБОЉИХ ИДЕЈА
април 2018 – октобар 2018.	ФАЗА ИНКУБАЦИЈЕ И ТЕСТИРАЊА
новембар 2018.	ЕВАЛУАЦИЈА
децембар 2018.	ФИНАЛНЕ НАГРАДЕ

ПРВА ФАЗА: ФАЗА ИДЕЈИЗАЦИЈЕ

од 22. новембра 2017. године до 28. фебруара 2018. године

Моле се подносиоци да апликациони формулар попуне и поднесу електронским путем пре истека утврђеног рока. Подносилац пријаве је одговоран за ажурирање и исправљање података садржаних у електронској пријави коју треба да достави путем портала за пријаву на интернет страници пројекта. Овлашћена лица ће проверити да ли су пријаве правилно и потпуно попуњене и да ли су испуњени критеријуми за учешће а затим их проследити независној комисији за оцењивање.

Евалуација пројектних идеја

од 1. марта 2018. до 31. марта 2018.

Комисија ће одабрати најбоље пројектне идеје. Свим подносиоцима предлога биће достављено обавештење о одабраним пројектним идејама. Списак десет најбољих, одабраних пројектних идеја биће објављен на интернет страници www.klimatskepromene.rs/opendatachallenge и на друштвеним мрежама 31. марта 2018. године. Одабрана решења биће награђена новчаном наградом у износу до 10.000 USD – за градове (највише пет градова) и до 5.000 USD – за општине (највише пет општина).

II ФАЗА ИНКУБАЦИЈЕ И ТЕСТИРАЊА

од 1. априла 2018. године до 31. октобра 2018. године

Подносиоци одабраних пројектних идеја имаће на располагању седам месеци за израду софтверских, односно информационих система за управљање подацима. У фази инкубације и тестирања, одабраним тимовима биће омогућен додатни бесплатни тренинг, као и техничка подршка. Користићемо различите методологије, као што су „маратон идеја“, да подстакнемо локалне самоуправе и сектор ИКТ да кроз заједничку размену идеја (енгл. „brainstorming“) дођу до различитих варијанти решења проблема. Учесници у пројекту ће израдити једно софтверско решење/локални инвентар ГХГ, укључујући и податке за секторе релевантне за климатске

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

промене. За израду софтверског решења биће ангажована привредна друштва из сектора информacionих и комуникационих технологија.

III ЕВАЛУАЦИЈА НАЈБОЉИХ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ПОДАЦИМА

од 1. до 30. новембра 2018. године

Комисија ће проценити који су градови и општине остварили највећи напредак и најбољи учинак у увођењу и примени система управљања отвореним подацима. Победничка решења треба да задовоље следеће захтеве: да су значајно унапредила постојеће скупове података, управљање подацима или да су осмислила нови начин на који се постојећи и будући подаци могу учинити доступним; да су дала допринос развоју локалног инвентара ГХГ и да је коначно решење остварило корист за локалну заједницу (крајње кориснике), посебно жене, младе и маргинализоване групе људи (укљ. и број остварених друштвених и економских користи); да су утицала на пораст потражње за квалитетним подацима и одрживост.

ФИНАЛНЕ НАГРАДЕ

децембар 2018. године

У децембру 2018. године биће проглашени победнички градови и општине, добитници новчаних награда. До три града биће награђена новчаном наградом у износу до 20.000 USD (по граду), а до три општине новчаном наградом у износу до 10.000 USD (по општини) за најбоље искоришћене податке.

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Награде

У марту 2018. године биће додељене награде за најбоље пројектне идеје. Идеје/решења која буду одабрана као погодна за даљи развој примиће новчану награду која ће бити намењена финансирању трошкова хардвера, консултантских услуга и/или других трошкова до укупног износа до 10.000 USD за градове (до пет градова), односно до 5.000 USD за општине (до пет општина).

Сви финалисти имаће могућност да наставе свој пут ка реализацији целокупног пројекта у фази инкубације и тестирања. Успешни кандидате такође ће имати прилику да добију стручну подршку, менторство и обуку. Финалне награде биће додељене градовима и општинама које су оствариле највећи напредак и најбољи учинак у увођењу и примени информационог система за управљање отвореним подацима. До три града добиће новчану награду у износу до 20,000 USD а до три општине новчану награду у износу до 10.000 USD за најбоље искоришћене податке. Препоручујемо добитницима да новчане награде употребе за одржавање и даљи развој информационог система за управљање подацима.

Изазов Отворених података			
	Победници	Награде	Број добитника награда
Фаза Идејизације	Град	до 10.000 USD	до 5
	Општина	до 5.000 USD	до 5
Финалне награде за најбоље управљање подацима	Град	до 20.000USD	до 3
	Општина	до 10,000USD	до 3

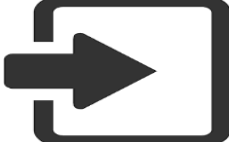
Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

КАКО СЕ ПРИЈАВИТИ?

			
Провери да ли задовољаваш услове јавног позива и који су критеријуми оцењивања	Преузми апликациони формулар	Попуни пријаву и поднеси је електронским путем	Пошаљи пријаву

Апликационе пријаве морају бити поднете електронским путем преко интернет странице пројекта: <http://inovacije.klimatskepromene.rs> до 28.02.2018.г., до 17 часова.

Најбоље пројектне идеје које ће бити награђене објавићемо 30.03.2018.г.

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Апликациони формулар за учешће у јавном позиву „Изазову отворених података“ у оквиру пројекта „Локални развој отпоран на климатске промене“ – (пројектна идеја)

Пријава се попуњава на српском а сажети приказ предлога пројекта мора бити описан на оба језика, српском и енглеском. Важно је да прецизно и јасно одговорите на сва питања. Приликом попуњавања обрасца пријаве, водите рачуна да је простор за одговор на нека питања ограничен, и да је то јасно назначено.

Пријаве се подносе преко Интернет платформе која је доступна на следећој Интернет страници: <http://inovacije.klimatskepromene.rs>.

Молимо да уз пријаву приложите и следећа документа:

- списак препорука и појединачни CV за чланове тима.

Ако захтев подносите у својству Конзорцијума, потребно је да уз захтев приложите следећа документа:

- Копију Извода из регистра провредних субјеката/предузетника/удружења, која није старија од десет дана пре дана подношења пријаве, уз изјаву законског заступника о спремности да оригинал достави на увид одмах по захтеву,
- нацрт споразума о партнерству,
- списак препорука и појединачни CV за чланове тима.

Важно:

- Водите рачуна да је коначну и комплетну верзију пријаве поднесете пре истека утврђеног рока.
- Образац пријаве садржи специфична поља и важно је да их сва попуните. Ако било које поље остане непопуњено, пријава ће бити одбачена.
- Приликом попуњавања обрасца, имајте на уму релевантне критеријуме оцењивања!

Детаљи пријаве	
Назив	Унесите пун назив пројекта
Главне области интересовања које су повезане са јавним позивом	Опишите главне проблеме у вези управљања подацима у областима које се баве климатским променама (на пример: саобраћај, одлагање отпада, енергетска ефикасност, обновљиви извори енергије, пољопривреда).
Назив локалне самоуправе	Унесите пуно назив и тип локалне самоуправе (град/општина)
Законски заступник	Име и презиме, JMBG
Особа за контакт	Навести пуно име, адресу, поштански број, е-маил адресу и број телефона особе за контакт

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Интернет страна	
Трајање пројекта	(у месецима)
Остали подносиоци пријаве (уколико их има)	
Назив носиоца пројекта	Навести пун назив, тип организације/институције, матични и порески идентификациони број, адресу седишта, улица и број, поштански број и место..
Законски заступник	Име и презиме, ЈМБГ
Особа за контакт	Навести пуно име, адресу, поштански број, е-маил адресу и број телефона особе за контакт
Интернет страна	
Улога и додатна вредност учесника – подносиоца пријаве (искуство, вештине и стручност)	
Претходно искуство у заједничким активностима (уколико постоји)	
Кратак опис пројектне идеје	
Молимо вас да дате кратак опис предлога пројекта, укључујући оквир и циљ/еве пројекта	У оквиру кратког описа пројектне идеје потребно је дати довољно информација из којих се може видети јасно схватање изазова и општег циља. Потребно је и јасно објаснити на који начин ће пројекат постићи своје/е циљ/еве. Сажети приказ може имати највише 300 речи (на српском и енглеском језику)
Опис пројекта	
Детаљан опис пројекта	<p>Опште информације (општи подаци о подносиоцу пријаве, најважније карактеристике локалне самоуправе, број запослених, годишњи биланс буџета)</p> <p>Опишите релевантно претходно искуство подносиоца пријаве, укључујући искуство чланова тима, које се односи на циљ изазова.</p> <p>Да ли предложено решење подразумева коришћење постојећих података, укључујући сетове отворених података? Да ли град/општина већ има базе података и систем управљања подацима, укључујући поједностављени ГХГ инвентар? Ако има, наведите тачно врсту базе података, систем прикупљања података и изворе информација који се користе. Ако нема, изнесите детаљно објашњење главних изазова и проблема са којима се суочава град/општина.</p> <p>Наведите посебне сетове података који ће се користити у оквиру овог решења.</p> <p>Усклађеност са циљевима овог изазова: Опис пројектне идеје треба да садржи објашњење на који начин предложена пројектна идеја испуњава циљ изазова.</p> <p>План одрживости (опис)</p>

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

Шта је иновативно у вашем пројекту?	Потребно је да подносиоци захтева размотре нека од ових питања: Који су то иновативни елементи предложене идеје? Да ли пројекат представља имплементацију неке постојеће идеје у новом оперативном окружењу, итд.? Који недостатак у прикупљању података и/или у коришћењу података овај пројекат покушава да отклони? На који начин се тај проблем тренутно превазилази? Зашто ће ваша иновација бити успешна у решавању проблема?
Пројектни приступ и активности	Одакле је потекла пројектна идеја, које су главне активности које ће подносиоци захтева морати да предузму у циљу имплементације предложене пројектне идеје, на који начин се предложена пројектна идеја поклапа/уклапа са вашим садашњим активностима, на који начин ће у активности бити укључена локална заједница, који су примарни ризици пројекта и на који начин ће они бити ублажени?
Очекивани утицај и резултати	На који начин ће пројекат утицати на функционисање локалне самоуправе, и које би биле његове економске, социјалне и еколошке користи? На који начин предложено решење повећава захтев за квалитетним подацима и њихову доступност? Да ли то решење побољшава технички капацитет за управљање подацима у локалној самоуправи у којој ће се имплементирати? У ком погледу је предложено решење компатибилно са постојећим националним, регионалним (на пр. регион западног Балкана, итд.) и европским информационом системима и решењима? Ко су корисници пројекта и на који начин ће пројекат утицати на њих? На који начин ће пројекат утицати на рањиве групе (млади, жене, маргинализоване групе)? У којој мери се предложена идеја може репликовати и евентуално применити у другим локалним самоуправама?
Родни приступ	Детаљније објасните приступ за укључивање родне перспективе, уз уважавање комплементарних улога жена и мушкараца, у циљу постизања родне равноправности.
Очекивани буџет пројекта	Прелиминарна процена трошкова пројекта у односу на планиране активности и коначни циљ. На који начин ће бити обезбеђена средства неопходна за реализацију пројекта?

_____
Потпис и печат овлашћеног лица

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ЕВАЛУАЦИЈУ ПРОЈЕКТНИХ ИДЕЈА

Критеријуми	Максималан број бодова	Опис
Изазов	10	У којој мери предложени пројекат одговара на изазов?
Иновација	30	<p>Да ли ово представља значајно унапређење расположивих скупова података који се користе или је у питању нови начин да се постојећи подаци учине доступним циљној групи (локалној заједници, женама, младима, маргинализованој заједници)?</p> <ul style="list-style-type: none"> - У обзир ће се узети и могућност тестирања у оквиру временског периода трајања изазова, - Предвиђени обим и тачност података (сектори које предложена идеја обухвата – нпр. енергетика, саобраћај, управљање отпадом, итд)
Управљање пројектом	10	<p>Да ли учесник/подносилац пријаве поседује управљачке капацитете, релевантне вештине и ресурсе за успешну реализацију пројекта у задатом року?</p> <p>Потребно је дати детаљан опис искуства и списак претходних референци пројектног тима, на који начин се оне односе на наведени изазов и предложено решење.</p> <p>У којој мери су подаци о климатским променама већ прикупљени и систематски складиштени од стране градова/општина који подносе пријаве</p>
Утицај	40	<p>Колико је предложено решење економично (укључујући потребне људске и друге ресурсе за одржавање и редовно ажурирање и обуку особља)? Каква је додатна корист овог решења за грађане, животну средину, општине?</p> <p>На који начин предложено решење повећава захтев за квалитетним подацима и њихову доступност? Да ли то решење побољшава техничке капацитете за унапређење управљања подацима у локалној самоуправи?</p> <p>У ком погледу је предложено решење компатибилно са постојећим националним, регионалним (на пр. регион западног Балкана, итд.) и европским информационим системима и решењима? На који начин и како предложено решење одговара циљевима изазова и да ли се њиме даје приоритет утицају на младе, жене и/или маргинализоване групе?</p> <p>У којој мери се предложена идеја може репликовати и какав је њен потенцијал за примену у другим локалним самоуправама?</p>
Буџет пројекта	10	<p>Да ли су пројектни трошкови реални? Опис начина планирања трошкова према предложеним активностима и циљевима.</p> <p>Евентуално суфинансирање које је већ обезбеђено за тестирање решења биће додатно бодовано.</p>
Укупно	100	

Република Србија
Министарство
заштите животне
средине

Empowered lives.
Resilient nations.

ИЗАЗОВ ОТВОРЕНИХ ПОДАТАКА

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИЈЕ

За више информација погледајте:

<http://inovacije.klimatskepromene.rs>

Уколико имате додатна питања можете нас контактирати на:

otvorenipodaci@klimatskepromene.rs

тел: +381 11 2856571